

Непосредствено след сватбата статутът на младото семейство не се променя твърде осезаемо. По традиция в циганските групи е налице силно изразена патрилокалност. Младоженците се установяват в дома на мъжа. Те продължават да са под опеката и властта на своите родители с тази разлика, че сега върху булката “правото на бащата” се упражнява от свекъра. Младото семейство е в общо домакинство заедно с всички останали членове на разширеното семейство. Мъжът продължава да изпълнява досегашната си роля, свързана основно с трудовете му задължения. По-сложен и променлив е статусът на жената в новия ѝ дом. В началото тя все още се третира като “чужда”. Поставена е в пълна зависимост от всички възрастни в семейството и най-вече от свекървата¹⁷⁴. При разговор с респонденти от “кардарашите” те споделиха, че свекърът и свекървата имат пълното право да не пускат снахата при родителите ѝ, ако последните говорят срещу тях и по този начин я настройват срещу новото ѝ семейство. Близките роднини от мъжка страна строго следят за поведението на младата снаха. Не допускат тя да говори с чужд мъж на улицата. Внимават с кого и как общува навън, за да не излизат семейните тайни извън къщата. Подобни практики отразяват и някои от изследователите на общността. Те маркират дори такива крайности, като свекървата да определя облеклото и възможностите на снахата да излиза извън дома¹⁷⁵. Тази си роля младата жена приема като нещо естествено и напълно нормално. За нея тя е подготвяна още в бащиния си дом – от началото на своята социализация. Тя е научена освен на трудови навици, на почит и уважение към възрастните, да слуша и безпрекословно да се подчинява на волята на мъжа си и на неговите роднини.

Властта на родителите се простира не само върху младото семейство. В подчинено положение се намират всички останали чле-

¹⁷⁴ В едно от интервютата 58-годишна жена от групата на “рударите”, родом от Русенско, но омъжена в с. Орловец, Великотърновско, разказа за собственото си зависимо положение като млада снаха – нейната свекърва не ѝ разрешавала да отиде да види родителите си и да им заведе внуците, защото разстоянието между селата е голямо и пътуването може да не се отрази добре на децата.

¹⁷⁵ **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път на живота... Живот с другите. Стара Загора, 2006, с. 246.